

בש"פ 7130/15 - מדינת ישראל נגד מיאס מסארווה, נמיר בשארה, אמיר אבו חיט, הלאל חאסקיה, איאס פאשף

בש"פ 7130/15

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים: 1. מיאס מסארווה
2. נמיר בשארה
3. אמיר אבו חיט
4. הלאל חאסקיה
5. איאס פאשף

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין
הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: כ"א בחשון התשע"ו (3.11.2015)

בשם המבקשת: עו"ד חיים שוייצר

בשם המשיב 3: עו"ד טלי חזום; עו"ד ליגל יחזקאל

בשם המשיב 4: עו"ד לירן פרידלנד

בשם המשיב 5: עו"ד שי טובים

החלטה

עמוד 1

1. לפני בקשה ראשונה להארכת מעצרם של חמשת המשיבים לפני לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) ב-90 ימים או עד למתן פסק הדין בת"פ 12048-02-15 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם. כבר במועד הגשת הבקשה הודיעה המבקשת כי המשיבים 1-2 הסכימו להארכת מעצרם. כמו כן, בתום דיון שקיימתי לפני ביום 3.11.2015 הסכימו המשיבים 4-5 להארכת מעצרם בכפוף לתנאים שפורטו בהחלטתי (בש"פ 7130/15 מדינת ישראל נ' מסארווה (3.11.2015)). לפיכך, החלטה זו תעסוק בבקשה ככל שהיא נוגעת למשיב 3 (להלן: המשיב) בלבד.
2. הרקע הצריך לעניין פורט בהחלטת השופטת ד' ברק-ארז שניתנה בעררו של המשיב על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת מ' ברק נבו) להורות על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו (בש"פ 3200/15 אבו חייט נ' מדינת ישראל (28.5.2015)). בתמצית יאמר כי נגד המשיב ו-18 נאשמים נוספים הוגש כתב אישום נרחב (שתוקן בשלישית) הכולל 37 אישומים שעניינם עבירות נשק שונות. למשיב יוחסו 6 אישומים שבמרכזם פעולות שביצע לכאורה בקשר לעסקאות נשק אסורות. בגין אלו יוחסו למשיב עבירות של הובלת נשק, קשירת קשר לעסקה אחרת (בנשק), עסקה אחרת (בנשק) והחזקת נשק.
3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים נגדו. ביום 5.2.2015 הורה בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' הנשיא א' טל) על מעצר המשיב עד להחלטה אחרת ועל קבלת תסקיר מבחן בעניינו. ממצאי התסקיר פורטו בהחלטתה האמורה של השופטת ד' ברק-ארז. לעניינו נציין כי שירות המבחן התרשם כי ניתן לשחרר את המשיב - רווק בן 25 הנעדר עבר פלילי לחובתו - למעצר בית מלא בבית הוריו ובפיקוחם, בפיקוח אלקטרוני ובתנאים נוספים, לרבות השמתו בפיקוח שירות המבחן למשך 6 חודשים. ביום 20.4.2015 קבע בית המשפט (כב' השופטת מ' ברק נבו) כי ישנן ראיות לכאורה לאישומים המיוחסים למשיב. בית המשפט דחה את המלצתו האמורה של שירות המבחן, בעיקר מן הטעם שנראה כי לא היה בנוכחות הוריו - שעמם התגורר במועדים הרלוונטיים לכתב האישום - כדי להרתיעו מביצוע העבירות המיוחסות לו; נוכח הערכת שירות המבחן כי המשיב "מצוי בסיכון להמשך התנהלותו בעייתית"; ובשים לב למסוכנות הרבה הנשקפת מנאשמים בעבירות נשק, שמטעם זה אף מקימה חזקת מסוכנות סטטוטורית. לפיכך הורה בית המשפט על מעצר המשיב עד לתום ההליכים נגדו. ערר המשיב לבית משפט זה נדחה בהחלטתה הנזכרת של השופטת ד' ברק-ארז. בהחלטה צוין גם כי "אין בכך כדי לגרוע מזכותו של העורר [המשיב לפנינו - ע' פ'] להגיש בקשה לעיון חוזר בחלופת מעצר, ככל שיהיה בידו להציע חלופה הדוקה במיקום אחר או בשים לב לשינוי נסיבות משמעותי". יוער כי למיטב הידיעה, לא הציג המשיב הצעה כאמור עד כה.
4. אשר להתקדמות ההליך העיקרי: ביום 5.2.2015 הוקרא כתב האישום. מועד המענה לו נקבע ליום 4.3.2015 אך מועד זה נדחה פעמיים מפאת אילוצי באי כוח הנאשמים המעורבים בהליך. הדיון שנקבע ליום 9.6.2015 התקיים במועדו אך אז נעתר בית המשפט (כב' סגנית הנשיא ר' לורך) לבקשתם המוסכמת של הצדדים לדחות את המענה לכתב האישום לצורך הידברות עם הפרקליטות. בדיון שהתקיים ביום 14.7.2015 התבקשה פעם נוספת שהות לצורך מיצוי הליך ההידברות. לבקשת המבקשת, דחה בית המשפט (כב' סגנית הנשיא ר' לורך) את המועד עד ליום 21.9.2015, אך קבע כי "במידה ובישיבה הבאה לא תתיתר שמיעת הראיות יועבר התיק בפני מותב שישמע את התיק". המועד נדחה פעם נוספת מטעמי בית המשפט ליום 13.10.2015. בדיון שהתקיים לבסוף ביום זה עדכנה באת כוח המשיב כי הצעת הפרקליטות בעניינו של המשיב אינה מקובלת; וכי המשיב מסכים לקביעת התיק לגישור. בתום אותו דיון הורתה סגנית הנשיא ר' לורך על העברת התיק לגישור לפני השופטת ל' ברודי. במקביל נקבע כי תיקבע ישיבת תזכורת לצורך קביעת מועדי הוכחות.

בשולי הדברים יצוין כי בינתיים הורשעו חלק מהנאשמים בפרשה במסגרת הסדרי טיעון.

5. מכאן הבקשה שלפניי. המבקשת מבקשת את הארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים נוספים החל מיום 5.11.2015 או עד למתן פסק דין בהליך העיקרי בעניינו, לפי המוקדם. המבקשת עמדה על המסוכנות הנשקפת מהמשיב שלו מיוחסות עבירות נשק, אשר לא בכדי, כך נטען, מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים. עוד נטען כי עניינו של המשיב אינו מצדיק שחרור לחלופה שהיא בבחינת חריג בעבירות מעין אלו. לבסוף הודגש כי על פי עובדות כתב האישום למשיב הייתה נגישות גבוהה לכלי נשק, דבר המחזק ביתר שאת את המסוכנות הנשקפת ממנו. כאמור, ביום 3.11.2015 התקיים דיון לפניי. המבקשת עדכנה כי ישיבת גישור ראשונה נקבעה לחודש דצמבר ש.ז.. לגופם של דברים חזרה המבקשת על האמור בבקשתה, וצינה כי הסכמת המשיב לגישור ניתנה הגם שידע כי הליך הגישור לא יחל לפני חודש דצמבר 2015. המשיב מצדו טען כי חלוף תשעת חודשי המעצר מסיט את נקודת האיזון לטובת שחרורו לחלופת המעצר שנדחתה על ידי בית המשפט המחוזי. המשיב עמד שוב על יתרונו של החלופה, וציין גם כי למעצרו הממושך נודעת השפעה מרתיעה עליו.

6. כפי שצינתי בפתח הדברים, בתום אותו דיון התקבלה הסכמת המשיבים 4-5 להארכת מעצרו. במקביל הוריתי על מעצר המשיב עד להחלטה אחרת, ועל קבלת הודעת עדכון בעניינו עד ליום 19.11.2015. ביום 17.11.2015 עדכנה המבקשת כי ביום 16.11.2015 התקיים דיון תזכורת לפני השופט ד' מרשק מרום. בית המשפט הציע מועדי הוכחות במהלך חודש דצמבר אך אלה נדחו בעיקר מפאת אילוצי באת כוחו של המשיב 1 - הוא הנאשם המרכזי בתיק. סופו של דבר, נקבע מועד למענה מפורט לכתב האישום ולקדם משפט ליום 30.12.2015; ונקבעו 6 מועדים לשמיעת הוכחות במהלך חודש פברואר 2016.

7. משבחנתי את הבקשה ושמעתי את טענות הצדדים בדיון לפניי, מצאתי כי דין הבקשה להתקבל באופן חלקי. כידוע, ההכרעה בדבר הארכת מעצרו של נאשם לפי סעיף 62 לחוק המעצרים מחייבת איזון בין זכותו של הנאשם - אשר טרם הורשע בדיון ונהנה מחזקת החפות - לחירות, לבין האינטרס הציבורי בשמירת ביטחון הציבור ובניהולו התקין של ההליך הפלילי (בש"פ 7070/15 מדינת ישראל נ' סבן, פסקה 5 (27.10.2015)). במסגרת זו יש לשקול, בין היתר, את מסוכנותו של הנאשם; מידת החשש מפני הימלטות הנאשם ושיבוש מהלכי משפט; את חלוף הזמן; את קצב התמשכות ההליך העיקרי; את זהות הגורם שעליו מוטלת האחריות להתמשכות ההליכים; ואת האפשרות להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופה (בש"פ 5744/15 מדינת ישראל נ' חאג' יחיא, פסקה 7 (18.10.2015); בש"פ 4084/15 מדינת ישראל נ' דלו, פסקה 8 (25.6.2015)).

8. בעניינו, קצב התקדמות ההליך העיקרי אינו משביע רצון כלל ועיקר. כתב האישום נגד המשיב הוגש ביום 5.2.2015. מאז ועד היום לא החל שלב ההוכחות, כאשר כל אותה העת שוהה המשיב במעצר. על פי לוח הזמנים הקבוע בתיק, דיון ההוכחות הראשון יתקיים רק ביום 1.2.2015 קרי, בחלוף שנה מהגשת כתב האישום. גם אז, נוכח מורכבותו והיקפו של ההליך יש לשער כי יחלוף פרק זמן לא מבוטל למתן פסק דין בעניינו של המשיב (ככל שלא תושגנה הסכמות בהליך הגישור - שטרם החל - או בדרך אחרת). אכן, גם אם נקבל את הטענה שחלק משמעותי של התארכות ההליך מונח לפתחם של באי כוח הנאשמים אשר ביקשו דחיות שונות, הן מפאת אילוצים מנהליים, הן לצורך מיצוי ההידברות עם הפרקליטות (כאמור, דחייה מסוימת נבעה גם מאילוצי בית המשפט), הרי שככלל לא ניתן להסכין עם התארכות מעין זו. בצד האמור יש לשקול את הסיכון הנשקף מהמשיב ואת היכולת לנטרל סיכון זה. אמנם המשיב נעדר עבר פלילי; מעשיו - החמורים כשלעצמם - אינם במדרג העליון של המעשים המתוארים בכתב האישום;

ומלכתחילה המליץ שירות המבחן על שחרורו לחלופת מעצר כמפורט לעיל. ברם, אל מול שיקולים אלה, יש להביא בחשבון את טיבן של העבירות המיוחסות למשיב אשר ככלל מלמדות על מסוכנות גבוהה. כפי שצינה השופטת ד' ברק ארז "מעורבותו של העורר בפעילות הפלילית שעליה נסוב כתב האישום [...] מצטיירת כמשמעותית" (שם, פסקה 31). נוכח המכלול האמור, והגם שאין חולק כי חלוף הזמן נושא בענייננו משקל מהותי, לא ראיתי להורות בשלב זה על שחרורו של המשיב לחלופת המעצר המקורית שנדחתה על ידי בית המשפט קמא. בה בעת, נוכח חלוף הזמן והעיכוב בשמיעת ההליך העיקרי אין מקום להארכת המעצר למלוא התקופה, ויש מקום לבחינת האפשרות לחלופת מעצר (בלא לקבוע מסמרות בסוגיה זו).

9. אני מורה אפוא על הארכת מעצרו של המשיב ב-65 ימים שיימנו החל מיום 5.11.2015. עד לחלוף 5 ימים מיום מתן החלטתי זו רשאי המשיב לפנות בבקשה לעיון מחדש לבית המשפט המחוזי ולהציע חלופת מעצר שטרם נבחנה. ככל שכך ייעשה, שירות המבחן יידרש לחלופה המוצעת תוך 15 ימים נוספים ובית המשפט המחוזי יקיים דיון במעמד הצדדים בשאלת אפשרות השחרור לחלופה ויחליט כחכמתו. כל זאת מבלי שאביע עמדה לגופה של אפשרות השחרור לחלופה כאמור.

בשולי הדברים אציין כי הנחתי היא כי גם במנותק מבחינת חלופת המעצר, אם אכן תוצע על ידי המשיב, הצדדים יעשו מאמץ לקידום השמיעה בהליך העיקרי וייפנו לבית המשפט המחוזי בבקשה להוספת מועדי הוכחות בתאריכים מוקדמים ככל האפשר.

סוף דבר, הבקשה מתקבלת באופן חלקי כמפורט בפסקה 9.

ניתנה היום, י"ב בכסלו התשע"ו (24.11.2015).

ש ו פ ט